

**UCHWAŁA NR XXXIX/272/2021
RADY GMINY ŚWIDNICA**

z dnia 22 grudnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 r., poz. 1372 i 1834) w związku z art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r., poz. 1119) **Rada Gminy Świdnica uchwala, co następuje:**

§ 1. 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022, stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały.

2. Plan rzeczowo-finansowy, stanowiący załącznik Nr 2 do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Świdnica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Przewodniczący Rady Gminy

Tomasz Marczewski

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 w Gminie Świdnica

Rozdział 1.

Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań profilaktycznych na terenie gminy Świdnica. Rok 2022 będzie kolejnym rokiem działań zainicjowanych w latach poprzednich. Zadania i sposoby ich realizacji określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są dostosowane do potrzeb lokalnych i celów działania. Związane są z posiadanymi możliwościami prowadzenia określonych form pracy i wykonania w oparciu o lokalne zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualną pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych – jednostek samorządowych wyższego szczebla, organizacji, instytucji i osób fizycznych.

Rozdział 2.

Podstawowe strategie działania w Gminie Świdnica

1. Działania administracyjne mające ograniczyć spożycie napojów alkoholowych oraz zmianę kultury ich spożycia przez osoby dorosłe.
2. Upowszechnianie edukacyjnych programów profilaktycznych w szkole, rodzinie, środowisku.
3. Zwiększenie dostępności i skuteczności programów dla osób uzależnionych oraz ich rodzin.
4. Zwiększenie dostępności i skuteczności programów interwencji psychologicznej służącej przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
5. Nadzór nad przestrzeganiem zasad prawnych służących kontroli postępowania osób nietrzeźwych w szczególności nietrzeźwych kierowców, sprawców przemocy, a także osób pijących alkohol w pracy.
6. Nadzór nad przestrzeganiem zasad prawnych służących kontroli w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych (w szczególności sprzedaży alkoholu nieletnim, nielegalnego pochodzenia, reklamowania napojów alkoholowych).
7. Edukacja publiczna mająca na celu promocję zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji oraz informowanie o konsekwencjach nadużywania alkoholu i metodach zapobiegania szkodom zdrowotnym.
8. Badanie i monitorowanie zjawisk w sferze problemów alkoholowych.
9. Wspieranie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe, które są ukierunkowane na zapobieganie lub zmniejszenie szkód związanych z alkoholem.

Rozdział 3.

Cele programu Celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwanego dalej **Programem** jest:

1. Rozpoznanie specyfiki problemów alkoholowych na terenie gminy Świdnica oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu.
2. Zwiększenie efektywności działań profilaktycznych i interwencyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej.
3. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej merytorycznej dla realizacji programu.
4. Zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów alkoholowych.
5. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych na terenie gminy.
6. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z istniejącymi problemami.
7. Promowanie zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji. **Warunkiem niezbędnym do osiągnięcia ww. celów jest realizacja następujących zadań:**

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez:

- 1) Współpracę z instytucjami na terenie gminy mającymi kontakt z osobami uzależnionymi.
- 2) Realizację wsparcia terapeutycznego w Centrum Psychologiczno – Terapeutycznym w Świdnicy dla osób uzależnionych od alkoholu i członków rodzin w zakresie:
 - a) wczesnego rozpoznawania problemów zdrowotnych związanych z nadużywaniem alkoholu;
 - b) motywowania i informowania o możliwości podjęcia leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych;
 - c) udzielania wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym;
 - d) rozpoznawania zjawiska przemocy domowej, udzielania stosownego wsparcia, informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy;
 - e) inicjowania interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej.
- 3) Zachęcanie osób uzależnionych do podjęcia dobrowolnego leczenia.
- 4) Kierowanie osób uzależnionych do biegłych (psychiatra i psycholog) na badania pozwalające ustalić stopień uzależnienia od alkoholu.
- 5) Kierowanie do Sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawach obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
- 6) Systematyczne kursy i szkolenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, nauczycieli pod kątem wdrażania procedur interwencji wobec osób nadużywających alkoholu oraz sytuacjach przemocy domowej w ramach szkolenia kadr.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- 1) Prowadzenie terapii uzależnień w Centrum Psychologiczno – Terapeutycznym w Świdnicy i jego finansowanie (wynagrodzenie).
- 2) Stosowanie procedury interwencji „Niebieska Karta” – rozpoznawanie zaburzeń życia rodzinnego na skutek nadużywania alkoholu i stosowania przemocy w tym:
 - a) Kierowanie wniosku do Sądu Rejonowego o wgląd w sytuację dziecka, gdy istnieje zagrożenie dla małoletnich dzieci;
 - b) Kierowanie zawiadomienia do Komisariatu Policji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu znęcania się nad rodziną.
- 3) Pomoc ofiarom przemocy, w szczególności przemocy domowej poprzez współpracę z instytucjami działającymi na terenie gminy (szkołą, policją).
- 4) Organizowanie form pomocy psychologicznej i społecznej dla członków rodzin z problemem alkoholowym poprzez wspieranie działalności świetlic środowiskowych działających na terenie gminy Świdnica.
- 5) W ramach szkolenia kadr, dofinansowanie szkoleń i kursów członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i pracowników socjalnych służących podnoszeniu ich kompetencji w zakresie zagadnień związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
- 6) Współpraca z pedagogami szkolnymi w zakresie przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom w rodzinach uczniów.
- 7) Ścisła współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Policją, Sądem, Prokuraturą oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Świdnicy.
- 8) Tworzenie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwym zachowaniem osób nadużywających alkoholu. Mobilizowanie policji i straży gminnej do zwiększenia skuteczności interwencji osób zakłócających porządek publiczny i dokonujących przemocy wobec rodziny.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez:

- 1) Prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających ze spożycia alkoholu przez dzieci i młodzież, w tym spotkania rodziców z psychologiem, specjalistą od uzależnień w ramach edukacji zdrowotnej.
- 2) Zajęcia edukacyjne dotyczące uzależnień i przemocy:
 - a) dla nauczycieli – pedagogiczne rady szkoleniowe, spotkania ze specjalistami,
 - b) uwzględnienie w szkolnych programach wiedzy o szkodliwości picia alkoholu i zażywania innych używek,
 - c) organizowanie dla dzieci i młodzieży imprez z zakresu profilaktyki alkoholowej i przemocy (konkursy, filmy, spektakle teatralne, itp.);
- 3) Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin problemowych (wypoczynek letni i zimowy).
- 4) Współpraca z organizacjami pozarządowymi, kościołem w celu promocji zdrowego stylu życia, trzeźwości, w tym wspieranie organizacji zajęć profilaktyczno – wychowawczych przy współudziale kościołów i organizacji pozarządowych.
- 5) Wyposażenie szkół, bibliotek i innych placówek zgłaszających zapotrzebowanie do GKRPA w specjalistyczną literaturę i materiały edukacyjne o tematyce uzależnień, celem dotarcia do jak najszerszych kręgów młodzieży i dorosłych mieszkańców Gminy Świdnica. 6 Prowadzenie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli sklepów oraz lokali gastronomicznych sprzedających napoje alkoholowe w ramach edukacji zdrowotnej.
- 7) Organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
- 8) Finansowanie lub dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych przez nauczycieli, pedagogów, psychologów i wychowawców świetlic środowiskowych w ramach szkolenia kadr.
- 9) Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie alternatywnych form spędzania wolnego czasu oraz wspierania działań promujących zdrowy styl życia w trzeźwości.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:

- 1) Wspieranie działalności kuratorów sądowych wykonujących nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu.
- 2) Wspieranie merytoryczne i finansowe działalności instytucji, stowarzyszeń i organizacji zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, w tym także: biegły sądowy, psycholog, sąd, policja, Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnień.
- 3) Organizację i wspieranie imprez rekreacyjno-sportowych, festynów, koncertów itp. propagujących trzeźwy i zdrowy styl życia.
- 4) Zlecenie realizacji zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych organizacjom pozarządowym i innym podmiotom.

Rozdział 4.

Zasady funkcjonowania i wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdnicy

1. Członkowie komisji są zobowiązani do podnoszenia swoich kompetencji przez udział w organizowanych szkoleniach i kursach z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy.
2. Szkolenia, kursy są finansowane ze środków przeznaczonych na realizację niniejszego programu.
3. Posiedzenia komisji odbywają się według potrzeb i są zwoływane przez przewodniczącego komisji.
4. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdnicy przysługuje miesięczne wynagrodzenie ryczałtowe za prace wykonane w ramach realizacji zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego Programu, bez względu na ilość posiedzeń komisji.

5. Ryczałt miesięczny ustala się przyjmując za podstawę obowiązujące minimalne wynagrodzenie, tj. 20% minimalnego wynagrodzenia pracowników określonego przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej dla przewodniczącej i 15% minimalnego wynagrodzenia pracowników określonego przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla członka komisji.

6. Podstawę wypłaty wynagrodzeń stanowi podpisane przez przewodniczącego zestawienie liczby posiedzeń za dany miesiąc wraz z uwierzytelnionymi kopiami list obecności.

7. Wynagrodzenie ryczałtowe wypłacane jest za dany miesiąc z dołu do 15 dnia następnego miesiąca.

Rozdział 5. Postanowienia końcowe

1. Finansowanie zadań programu będzie dokonywane ze zgromadzonych środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz dodatkowo w miarę potrzeb z innych środków własnych Gminy Świdnica.

2. Nadzór na realizacją Programu sprawuje Rada Gminy Świdnica oraz Wójt Gminy Świdnica.

3. Realizatorzy programu:

- a) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- b) Centrum Psychologiczno – Terapeutyczne,
- c) Szkoły (pedagog, psycholog),
- d) Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy,
- e) Komisariat Policji,
- f) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr XXXIX/272/2021
Rady Gminy Świdnica
z dnia 22 grudnia 2021 r.

Plan rzeczowo-finansowy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022.

1. Składki na ubezpieczenia społeczne – 10 549,00 zł
 2. Składki na Fundusz Pracy – 1059,00 zł
 3. Wynagrodzenia dla członków komisji, terapeutę uzależnień, psychiatry, psychologa dziecięcego -
61 260,00 zł
 4. Zakup środków dydaktycznych i książek – 202,00 zł
 5. Realizacja programów profilaktycznych – 10 280,00 zł
 6. Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz i opinii – 3 000,00 zł
 7. Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego – 1 050 zł
 8. Szkolenia dla członków GKRPA, pedagogów, nauczycieli – 1 000 zł
 9. Zakup materiałów do zajęć terapeutycznych – 3000,00 zł.
- SUMA: 91 400,00 zł**

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania w tym zakresie działalności organizacji społecznych i zakładów pracy.

W art. 4¹ ust. 1 ww. ustawy wyszczególniono zadania własne, jakie powinna realizować Gmina w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do zadań tych należą:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Natomiast art. 4¹ ust. 2 ustawy wskazuje, że realizacja ww. zadań jest prowadzona w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 w Gminie Świdnica został opracowany zgodnie z ww. obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy.

Z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym wynika, że do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy.

W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok jest zasadne.